

Vraag 3: Waarom vindt u dit een goed idee?

Nog niet zo heel veel mensen zijn bekend met collectieve woonvormen. Met name onder senioren blijkt een groot deel onbekend te zijn met collectieve woonvormen¹ en worden deze vaak verward met beschermd wonen of met communes.

Het gaat hierbij echter om woonvormen waar bewoners zelfstandig wonen en ieder huishouden een eigen voordeur heeft. Collectieve woonvormen onderscheiden zich door de aanwezigheid van gedeelde ruimten of voorzieningen die voor de gezelligheid en/of uit praktisch oogpunt door meerdere huishoudens gebruikt worden. Zoals bijvoorbeeld bij De Volle Leegte² in Leegkerk.

Ook in stedelijke context, nabij voorzieningen bestaat er behoefte aan collectieve woonvormen. In het gemeentelijke onderzoek (G)oud wonen onder 55-plussers bleek dat bijna 30% van de respondenten die hierover geïnformeerd werden in een gedeelde woonvorm zou willen wonen³.

Een begrijpelijke woonwens. Van senioren wordt verwacht dat ze langer thuis zullen blijven wonen, maar een groot en groeiend aantal 55-plussers is alleenstaand en op dit moment blijkt in Groningen al één op de twee 75 plusses last te hebben van matige tot zeer ernstige eenzaamheid⁴.

Naast het persoonlijke leed ten gevolge van eenzaamheid brengt dit ook grote maatschappelijke kosten met zich mee^{5,6,7}. Becijferd is dat collectieve woonvormen wegens het laagdrempelig contact en naberschap een besparing op zorgkosten kan opleveren in de orde grote van 100 euro per persoon per maand en dat dit voor mensen boven de 50 jaar zelfs een bedrag van 250 euro per persoon per maand scheelt⁸.

Daarom zou de overheid er ook goed aan doen om de realisatie van dit type woonvormen te gaan faciliteren. Tegelijkertijd zal dan een grotere diversiteit in het woonaanbod ontstaan en zal de mis-match op de woningmarkt verkleind worden met de doorstroming van één- of tweepersoonshuishoudens die nu in een gezinswoning woonachtig zijn.

Maar niet alleen onder ouderen bestaat er behoefte aan woonvormen waarin meerdere huishoudens gezamenlijk en in eigen beheer een aantal collectieve voorzieningen kunnen delen. De trend van kleiner wordende huishoudens zet door⁹ terwijl er door de overheid meer in het algemeen van burgers een grotere zelf- en samenredzaamheid gevraagd wordt. Het aantal collectieve woonvormen zijn mede daardoor groeiende¹⁰. Een trend die Towergateinsurance bondig weergegeven heeft in een infographic¹¹.

In feite kan iedereen, van jong tot oud, hier baat bij hebben¹². In Groningen is eerder

gebleken dat er vanuit verscheidene leeftijdscategoriën belangstelling is de woonvormen waar huishoudens uit verschillende levensfasen door elkaar wonen. Zie de blogpost van goudoud¹³, de Groningse facebookpagina over gemeenschapshuizen¹⁴ en informatie op het platform Binhoes¹⁵.

Er is veel belangstelling voor bestaande projecten als Centraal Wonen de Heerd¹⁶ en projecten in ontwikkeling als Het Groene Dorp¹⁷ en Coöperatie de Buitenschool¹⁸. Deze projecten zijn niet toerijkend voor de totale behoefte aan collectieve woonvormen en de diversiteit aan woonwensen daarbinnen.

1) Daniëlle Harkes, en Witter, Y. *Woonmonitor 2015: senioren nog onbekend met nieuwe woonvormen*. Artikel op de website van Kennis Centrum Wonen en Zorg dd 24-03-2015. <https://www.kcwz.nl/thema/woonvariates/senioren-nog-onbekend-met-nieuw-en-divers-woonaanbod>

2) Marc van den Eerenbeemt *Volop privacy, gedeelde sauna en boomgaard* artikel onder rubriek Economie van de Volkskrant dd 14 april 2010. <http://s.vk.nl/s-a988288/>

3) zie pagina 40 in Zwanenberg, L.; Snijders, T.; Daalman, M. (2013) *(G)oud wonen - Een onderzoek naar woonwensen onder 55-plussers in Groningen*. Onderzoek en Statistiek Groningen <https://os-groningen.nl/wp-content/uploads/rapport/goudwonen.pdf>

4) zie pagina 39 in Broer, J.; Kuiper, J. (2013) *Gezondheidsprofiel Groningen 2012* GGD Groningen <https://ggd.groningen.nl/onderzoek/gezondheidsprofiel/gezondheidsprofiel-2012>

5) Fulton, L.; Jupp, B. (2015) *Investing to tackle loneliness* Social Finance http://www.socialfinance.org.uk/wp-content/uploads/2015/06/Investing_to_Tackle_Loneliness.pdf

6) Holt-Lunstad J, Smith TB, Layton JB. (2010) "Social Relationships and Mortality Risk: A Meta-analytic Review." Brayne C, ed. *PLoS Medicine*. 7(7) <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000316>

7) Ellwardt L, van Tilburg T, Aartsen M, Wittek R, Steverink N (2015) "Personal Networks and Mortality Risk in Older Adults: A Twenty-Year Longitudinal Study." *PLOS ONE* 10(3) <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0116731>

8) Borgloh, S.; Peter Westerheide, P. (2012) "The Impact of Mutual Support Based Housing Projects on the Costs of Care." *Housing Studies* 27(5) <http://dx.doi.org/10.1080/02673037.2012.697554>

9) de Haan, F.; Janssens, M.; Elshof, H. (2012) *De huishoudens in Groningen worden steeds kleiner* Leefbaarheidsmonitor Groningen <http://www.sociaalplanbureaugroningen.nl/huishoudenontwikkeling/>

10) Peter Camp (2017) *Wonen in de 21ste eeuw – Naar een hedendaags Utopia*. Acco Uitgeverij Leuven <https://www.acco.be/nl-be/items/9789492398031/Wonen-in-de-21e-eeuw>

11) Towergate insurance “COMMUNITY 2.0: Is Cohousing the future of Urban Design?” infographic <https://www.towergateinsurance.co.uk/commercial-property-insurance/is-cohousing-the-future>

12) Gilchrist, C.L. (2014) *The Impact of Intergenerational Programs: Evidence for Expansion* Master thesis Gerontological Studies, Miami University. http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=miami1400242361

13) Blogpost van goudoud over meergeneratiehuizen: <https://goudoud.nl/meergeneratiehuis/>

14) Groningse facebookpagina over Gemeenschapshuizen <https://www.facebook.com/groups/1506013143002192/>

15) Platform Binhoes over Meergeneratieinitiatieven in en nabij Groningen: <http://binhoes.nl/>

16) Centraal Wonen de Heerd: <http://cwdeheerd.nl/>

17) Het Groene Dorp: <http://www.hetgroenedorp.nl/>

18) Coöperatie de Buitenschool <http://debuitenschool.nl/>